
Ю. Г. Косенко

**Вступний
фонетико-граматичний курс
української мови як іноземної
«Твій успіх»**

Навчальний посібник

УДК 811.161.2(075.8)

К 71

Рекомендовано до друку методичною радою Сумського національного аграрного університету. Протокол № 2 від 03.09.2019 р.

Рецензенти:

Кушнір І.М., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри мовної підготовки 1 Навчально-наукового інституту міжнародної освіти Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна;

Рагіна Ж.М., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри мовної підготовки Запорізького державного медичного університету

Косенко Ю. Г.

К 71

Вступний фонетико-граматичний курс української мови як іноземної «Твій успіх»: навчальний посібник / Сумський національний аграрний університет. Суми: ПФ «Видавництво “Університетська книга”», 2020. 218 с.

ISBN 978-966-680-919-6

Пропонований посібник призначений для англomовних студентів підготовчих факультетів, які починають вивчати українську мову на елементарному та основному рівні.

Навчальне видання знайомить студентів зі звуковою системою української мови, з основними типами інтонаційних конструкцій, відмінковою парадигмою іменників. Складається з 10 уроків і супроводжується українсько-англійськими поурочними словниками. Широко представлені ілюстрації, фотографії, таблиці. Система вправ спрямована на поетапне формування у студентів мовних навичок і умінь. Основне завдання навчального посібника – сформувати комунікативну компетенцію іноземного студента.

УДК 811.161.2(075.8)

© Косенко Ю. Г., 2019

© Сумський національний аграрний університет, 2019

© ПФ «Видавництво “Університетська книга”», 2020

ISBN 978-966-680-919-6

ЗМІСТ

Український алфавіт		5
Урок 1	Голосні звуки [а], [о], [у], [е], [і], [и]. Приголосні звуки [б], [п], [м], [н], [д], [т], [г], [ґ], [к], [р], [х], [шч]. Глухі та дзвінки приголосні. Наголос. Поділ на склади. ІК-1, ІК-2. Сполучники І, ТА, А. Вказівні конструкції зі словом Речення з питальним словом ХТО, ЩО. Рід іменників.	7
Урок 2	Приголосні [з], [с], [й]. Букви Я, Ю, Є, Ї, Ъ. Правила вживання апострофа. Займенники МІЙ, МОЯ, МОЄ в однині. Конструкція «Як Вас звати?»	23
Урок 3	Приголосні [л], [ж]. М'які приголосні [б'], [в'], [г'], [д'], [з'], [к'], [л'], [м'], [н'], [п'], [р'], [с'], [т'], [ф'], [х'] [й'], [ч'], [шч]. ІК-3. Займенники Я, МИ, ТИ, ВИ, ВІН, ВОНА, ВОНИ, МОЇ. Множина іменників чоловічого, жіночого та середнього роду. Конструкції з питальним словом ХТО. Перенесення центру інтонації в реченнях зі словами ТЕЖ/ТАКОЖ. (ІК-4). Відмінювання особових займенників. Вказівні конструкції зі словом ЦЕ. Речення з питальним словом ДЕ? Прислівники місця.	34
Урок 4	Парадигма дієслів І дієвідміни та II дієвідміни в минулому, теперішньому та майбутньому часах. Інфінітив. Простий, складний і складений майбутні часи. Прислівники способу дії.	57
Урок 5	Прикметник, узгодження прикметників з іменниками в роді та числі. Відмінювання прикметників. Питальні слова прикметника ЯКИЙ? (ЯКА?, ЯКЕ?, ЯКІ?). Питальні речення з питальним словом ЧИЙ? (ЧИЯ?, ЧИЄ?, ЧИЇ?). Конструкція негативної відповіді на загальне питання. ІК 3 + 2. Дні тижня. Пори року. Прикметник, узгодження прикметників з іменниками в роді та числі.	82
Урок 6	Поняття про частини мови. Однина та множина прикметників та іменників. Дні тижня. Пори року в Україні. Кількісні та порядкові числівники. Узгодження числівників з іменниками.	96
Урок 7	Відповіді на запитання: Ви розмовляєте українською? Як ви розмовляєте українською?	112

Урок 8	Вказівні займенники. Прислівники часу. Конструкція складного речення зі сполучниками ТОМУ ЩО, ТОМУ. Інфінітивні конструкції з дієсловами МОГТИ, ХОТІТИ, ЛЮБИТИ та словом ПОВИНЕН. Конструкція зі словами ПОВИНЕН і МОГТИ в минулому, теперішньому та майбутньому часах. Прислівники часу (учора ввечері, сьогодні вдень, завтра вранці).	125
Урок 9	Недоконаний і доконаний вид дієслова. Поняття про види дієслова (факт, повторюваність, процес, результат). Складні речення зі сполучником ЩОБ.	146
Урок 10	Відмінювання іменників. Місцевий відмінок іменників, займенників і прикметників на позначення місця. Родовий відмінок питання з питальним словом ЗВІДКИ? Іменники та займенники в давальному відмінку. Іменники та займенники в орудному відмінку.	160
Зведений словник		173
Додаткові матеріали:		
Дієслова		198
Контроль знань		216

СПИСОК СКОРОЧЕНЬ

ч. р. – чоловічий рід
ж. р. – жіночий рід
ср. р. – середній рід

одн. – одна
мн. – множина
дієсл. – дієслово
невідмін. – невідмінювані (іменники)

НДВ – недоконаний вид
ДВ – доконаний вид

В. 1 – називний відмінок
В. 2 – родовий відмінок
В. 3 – давальний відмінок
В. 4 – знахідний відмінок
В. 5 – орудний відмінок
В. 6 – місцевий відмінок
В. 7 – кличний відмінок

Український алфавіт *The Ukrainian alphabet*

А а
(а)

Д д
(де)

И и
(и)

рись

Л л
(ел)

Р р
(ер)

Х х
(ха)

Ь
(знак пом'якшення)

ТЮЛЬПАН

Б б
(бе)

Е е
(е)

І і
(і)

М м
(ем)

С с
(ес)

Ц ц
(це)

Ю ю
(й'у)

В в
(ве)

Є є
(й'е)

Ї ї
(й'і)

Н н
(ен)

Т т
(те)

Ч ч
(че)

Я я
(й'а)

Г г
(ге)

Ж ж
(же)

Й й
(йот)

О о
(о)

У у
(у)

Ш ш
(ша)

Ґ ґ
(ґе)

З з
(зе)

К к
(ка)

П п
(пе)

Ф ф
(еф)

Щ щ
(ща)

Урoк 1

Голосні звуки [a], [o], [y], [e], [i], [и]. Приголосні звуки [б], [п], [м], [н], [д], [т], [г], [ґ], [к], [р], [х], [шч]. Глухі та дзвінкі приголосні. Наголос. Поділ на склади. ІК-1, ІК-2. Сполучники І, ТА, А. Вказівні конструкції зі словом Речення з питальним словом ХТО, ЩО. Рід іменників.

В українській мові 38 звуків і 33 літери.
There are 38 sounds and 33 letters in Ukrainian language.
Звуки поділяються на голосні та приголосні.
The sounds divide into vowels and consonants.

§ 1 Голосні звуки Vowels

В українській мові 6 голосних звуків.
There are 6 vowels in Ukrainian language.

 Звуки Sounds	 Букви Letters	
[a]	А а	<i>Aa</i>
[o]	О о	<i>Oo</i>
[y]	У у	<i>Uy</i>
[e]	Е е	<i>Ee</i>
[i]	І і	<i>Ii</i>
[и]	И и	<i>Uu</i>

Зверніть увагу!
Pay attention!

Звук – це не буква!
A sound is not a letter!

Буква – це не звук!
A letter is not a sound!

Вправа 1. Слухайте, повторюйте. Читайте. Пишіть.
Listen, repeat. Read. Write.

[a]	[o]	[y]
«a»	«o»	«y»
a-a-a	o-o-o	a-y
	o-a	a-o-y
	a-o	y-a
		o-y-a
		y-o
		o-y
А а	О о	У у

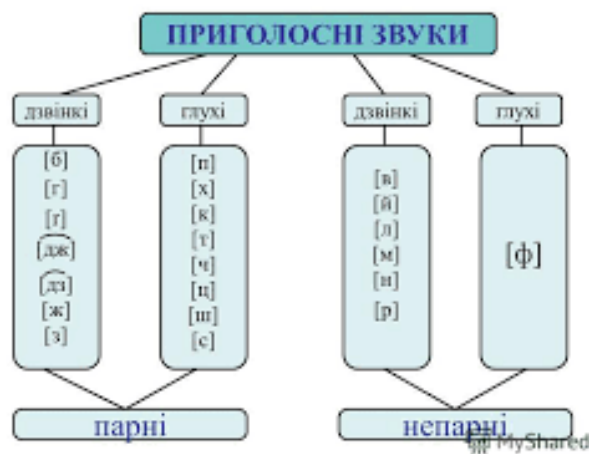
	[e]		[i]		[и]
	«e»		«i»		«и»
e-e-e	e-a-o	i-i-i	a-y-i	и-и-и	о-и-а-і
e-y	o-y-e	a-i	i-e-o	i-и	и-y-i-e
a-e	y-a-o-e	y-i	o-y-a-и-e	и-и	i-a-e-o-и
o-e	a-e-y-o	o-i	y-i-a-e-o	а-и	y-o-i-a-e
	e-o-a-y		e-a-y-o-i	y-и	a-i-y-и-e-o
	Е е		І і		И и

§ 2

Приголосні звуки
Consonants

В українській мові 22 приголосні.
There are 22 consonants in Ukrainian language.

Звуки мовлення						
Голосні			Приголосні			
наголошені		ненаголошені	дзвінкі		глухі	
			тверді	м'які	тверді	м'які
[А]			[Б]	-	[К]	-
[О]			[В]	-	[П]	-
[У]			[Г]	-	[С]	[С']
[Е]			[Ґ]	-	[Т]	[Т']
[И]			[Д]	[Д']	[Ф]	-
[І]			[З]	[З']	[Х]	-
			[ДЗ]	[ДЗ']	[Ц]	[Ц']
			[Ж]	-	[Ч]	-
			[ДЖ]	-	[Ш]	-
			[Л]	[Л']		
			[М]	-		
			[Н]	[Н']		
			[Р]	[Р']		
				[Й]		

<i>Запам'ятайте! Remember!</i>	
Коли ми відкриваємо рот, то вимовляємо голосний звук. <i>When we open the mouth, pronounce a vowel.</i>	[a]
Коли ми закриваємо рот, то вимовляємо приголосний звук. <i>When we close the mouth, pronounce a consonant.</i>	[б]

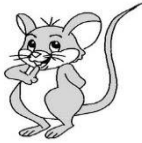

§ 3

<i>Приголосні звуки Consonants</i>	<i>Букви Letters</i>	
[б]	Б б	<i>Бб</i>
[п]	П п	<i>Пп</i>
[м]	М м	<i>Мм</i>
[н]	Н н	<i>Нн</i>
[в]	В в	<i>Вв</i>
[ф]	Ф ф	<i>Фф</i>
[д]	Д д	<i>Дд</i>
[т]	Т т	<i>Тт</i>
[ц]	Ц ц	<i>Цц</i>

Вправа 2. Слухайте, повторюйте. Читайте. Пишіть.

Listen, repeat. Read. Write.

[б]	Б б	«бе»	а-ба і-бі о-бо у-бу	ба-аб бі-іб бо-об бу-уб	 <i>банан</i>
[п]	П п	«пе»	а-па і-пі о-по у-пу	па-по пі-ип по-по пу-уп	

[м]	М м	«ем»	а-ма і-ми о-мо у-му	ма-ам мі-им мо-му му-мо-ум	
[н]	Н н	«ен»	а-на і-ні он-но у-ну	на-ан ні-ін на-ні ну-ун	
[в]	В в	«ве»	а-ва і-ві ве-во у-ву	ва-ав во-ів ву-ув во-ву	 вікно́ він вона́ вонó
[ф]	Ф ф	«еф»	а-фа і-фі о-фо у-фу	фа-аф фо-оф фу-уф фо-фу	
[ц]	Ц ц	«це»	ца-ац це-ец ци-иц цо-оц цу-уц	ат-ас-ац ет-ес-ец ит-ис-иц ци-ос-оц ут-ус-уц	
[д]	Д д	«де»	а-да і-ді о-до у-ду	да-ад до-од ду-уд до-ду од-уд	 дім да́та Ді́на
[т]	Т т	«те»	а-та і-ти те-то ту-ут ет-та	та-ат то-та ту-ет то-ті іт-ит	